

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertia: est nouitas prorsus inexplicabilis op[er]at[i]o[n]is. Jsta ta[n]git[ur]
in tertia p[er]te eua[n]gelij: ibi. Dixit aut[em] maria ad angelu[m] [et]c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

super Missus est Fo. CXXXVI

diuinitas cum dicitur: hic erit magnus
et filius altissimi vocabitur. Secundo re-
galis eius auctoritas cum dicitur: et da-
bit ei dominus deus sedem dauid patris
eius et regnabit in domo iacob. Jacob
quippe supplantator interpretatur. In his
igitur omnibus qui sunt veri supplanta-
tores mundi: carnis et demonis regnat
dominus iesus. Tertio agitur regni huius
ius eternitas. cum dicitur. et regni eius
non erit finis. Danielis. viij. Potestas ei-
us potestas eterna que non auferetur. et re-
gnum eius quod non corrumpetur.

Tertia est nouitas prorsus inexple-
cabilis operationis que agitur in
euangelio. cum dicitur. Dixit autem
maria ad angelum. Quomodo fiet istud.
et. vsq; ibi. Fiat mihi sicut uerbum tuum. Ubi
contemplanda sunt tria precipua mysteria

Primum est mysterium uirginalis in-
quisitionis.

Secundum est spalis declarationis.

Tertium est mysterium finalis conclu-
sionis.

Primum igitur est mysterium

uirginalis inquisitionis. Cum enim ange-
las uirginem saluasset et eam multiplici-
ter commendasset et diuinitatem eius uero co-
muniuissimè nunciasset: tunc gloriosa uirgo di-
xit ad angelum humiliter quidem atq; mo-
desto sermone. Quomodo fiet istud quonia-
m uirum non cognosco. Ubi dicit Ambrosius.
Non dubitat esse faciendum quod
quomodo fieri possit inquirat. Legerat ma-
ria. Ecce uirgo concipiet: et ideo credidit
hoc futurum: sed quomodo fieret an non
legerat. Hec Ambrosius. Dixit igitur.
Quomodo fiet istud quoniam uirum non
cognosco. Glosa. i. in uirginitate mea ma-
nere sibi disposuit. Ubi dicitur. Et quanta fuerit ei? Pstā-
tia. Licet ei purgata licet saluata ab angelo
et multipliciter commendata: licet filium
paritura: mansit tamen semper in propo-
sposito uirginitatis: et uideretur potius uel-
le non habere prolem q̄ perdere uirgini-
tatem. Et ideo querit de modo quo ipsa
esset conceptura. Proverb. xxxij. Dulce est
rem fortem quis inuenit. Ecclesiastici.
quinto. Esto firmus in uia dei: quod con-
tra dicitur. j. Timothei. quinto. Conuer-

se sunt retrosum post sathanam. Et ibi-
dem. Habentes damnationem quia primam
fidem irritam fecerunt. Querere autem
solent aliqui an fuerit uerum matrimonium
inter mariam et ioseph: cum beata uirgo
semper habuerit firmum propositum per
manendi in uirginitate sua. Ad quod
respondet magister sententiarum in. iij. di-
stinctione. xxx. q. inter maria et ioseph fuit
uerissimum matrimonium. Ubi allegat Au-
gustinum di. q. inter eos fuit perfectum con-
iugium: perfectus quidem in sanctitate. San-
ctiora enim sunt coniugia pari uoto con-
tinentium. De hoc etiam habetur. xxxij.
questione. ij. cap. Institurum. Quomodo
autem potuerit esse uerum matrimonium
declarat doctor subtilis in. iij. distinctione
xxx. di. q. in contractu matrimonij est mu-
tua datio corporum ad copulam carnalem
non nisi sub conditione implicita scilicet si pe-
tatur. Unde contrahentes cum propo-
sito statim uouendi castitatem uere contra-
hant. Ubi ergo certitudo simpliciter et
nunc petet carnal copula: ubi contractus
matrimonij in nullo preiudicat uoto casti-
tatis. Hic autem fuit talis certificatio.
Et quo enim habemus Hattbel. j. q. an-
gelus instruxit ioseph: di. Noli timere ac-
cipere mariam coniugem tuam et. Dul-
tomagis indubitanter concluditur q̄ ipsa
per angelum uel immediate a deo antequam
desponsaretur ipsi ioseph fuit certitudina-
liter edocta. Noli timere accipere ioseph
uirum iustum in coniugem. Ecce enim
spiritus sanctus dabit eum tibi in custodem
et testem uirginitatis tue: qui tecum pa-
ri uoto continebit.

Secundum est mysterium spe-
cialis declarationis: quod ponitur in eu-
angelio cum dicitur. Et rudes angelus dixit ei. Spi-
ritus sanctus superueniet in te. et. vsq; ibi: quod non
erit impossibile apud deum omne quod uoluerit
facit angelus tria.

Primo tangit operis ineffabilem ma-
gnificentiam.

Secundo adducit admirabilem exple-
bilem rationis efficaciam.

Tertio subiungit irrefragabilem ma-
gnificentiam cum dicitur Spiritus sanctus

Ber. De ānūciatiōe dñica

supueniet in te: et p̄tus altissimi obūbra-
bit tibi. Jōq; z qd̄ nascet ex te sc̄m̄: voca-
bit filius dei: nō adoptiuus vt sc̄m̄ hoies: sed
filius naturalis sine p̄ncipio a dō p̄re genit⁹
De hac aut̄ inexplicabili tantū operis ma-
gnificētia d̄r Ber. sup̄ d̄ss̄. i. Quis (ex
cepta fortasse illa q̄ sola in se h̄ felicissime
experiri p̄meruit intellectu capere: rōne
discernere possit q̄liter splendor ille inac-
cessibilis p̄gineis se viscerib⁹ infuderit:
Soli em̄ datū ē nosse cui soli datū ē expe-
riri. Dicat ḡ: p̄tus altissimi obūbrabit tibi
bi: h̄ ē modū illū q̄ de sp̄sctō p̄cipies: ip̄a
dei p̄tus z dei sapia ch̄s docebit q̄ sic sui
secretissimo filio se tibi p̄iunget z obum-
brabit: quaten⁹ q̄ ratiū est p̄ri nor⁹ sc̄r et
tibi: acti angel⁹ r̄ndeat p̄gini. Quid a me
q̄ris qd̄ in te experieris: Scies z feliciter
scies: h̄ illo auctore: illo doctore. Nō p̄t
h̄ doceri nisi a donāte nec p̄t addisci nisi a
suscipiente. Hec Ber. Ex hac auctoritate
Ber. (vt d̄r Albert⁹) colligitur q̄ beata
virgo de filio incarnato habuit cognitio-
nē q̄ est sup̄ fidē: nō tñ tā clarā vt in patria
nisi forte ad horā in ip̄o p̄ceptu vel etiam
in partu: quē admodū z paul⁹ deū vidit in
rapto. Archāgel⁹ igit̄ gabriel inq̄rēt in-
rie quō fiet istud: q̄ r̄ndens se nescire et
aliū doctore requirendū ostendēs d̄r. Spi-
ritus sanctus supueniet in te. zc. q. d. Fiet
vtiq; h̄ s̄ m̄ d̄ino n̄ h̄uano: quē vtiq; mo-
dū ipe sp̄sctus q̄ hui⁹ opis auctor ē: p̄ il-
luminatissimā experientā te docebit. Ad
maiorē autē huius mysterij declarationē
notādū q̄ licz h̄c b̄ndictā diuine incarna-
tōis op̄ationē tota trinitas op̄ata sit: sp̄a
lites tñ app̄iat z attribuit sp̄sctō: qd̄ cō-
ueniēs ee ostidit doctor sc̄tus in. iij. d̄ss̄. iij.
z. iij. p. sū. g. xxxij. tripl̄c̄ gatiōe. **P**rima
dici p̄t rō charitatis. Sp̄sctus em̄ d̄r
ch̄ritas vel amor dei p̄uenit vt fili⁹ dei sibi
carnē assumeret. Vñ Jō. iij. d̄r. Sic de⁹
d̄lerit mūdū vt filij sui vnigentū daret.
Secdo est rō liberalitatis. Nō em̄ aliq̄
bus n̄ris meritis s̄ sola liberalitate z gr̄a
fili⁹ dei carnē assumpsit. Ad titū. j. Appa-
ruit benignitas z h̄uanitas saluatoris no-
stri de⁹: nō ex op̄ib⁹ iusticie q̄ fecimus nos
sed fm̄ suā misericordiaz saluos nos fecit. Jō
sp̄sctus cui app̄op̄iat ip̄a liberalitas

et gr̄a: z cept⁹ ch̄i attribuit. vt d̄r Aug.
in enchirid. **T**ertia est rō sc̄ntitat: q̄
sp̄sctus est sp̄s sanctificatiōis. Rho. j.
Et iō sicut alij p̄ spiritū sanctū sanctifica-
tur spiritualiter vt sint filij di adoptiuū:
ch̄s p̄ sp̄m̄ sanctū est in sanctitate cōco-
p̄tus: vt esset filius dei naturalis. Et p̄t
hoc dicit angelus b̄e virgini. Jōq; z qd̄
nascet ex te sc̄m̄ vocabit filius da. Lij
aut̄ ch̄s de sp̄sctō p̄cept⁹ dicat: non
tamē oz dici filius sp̄scti. qz vt dicit
Aug⁹. in enchirid. Nā est de sp̄sctō
ch̄s non sic filius: z de maria p̄gine sicut
filius. Jō catholice exponēda est auctori-
tas illa angeli. Sp̄sctus supue. in te q̄
vt dicit doctor sc̄tus in. iij. sc̄n. p̄t multi-
pliciter intelligi. Primo sp̄sctus supue-
niet in te. i. sup̄ possibilitatē z cursū nature
veniet in te dādo fecunditatē z p̄seruandū
p̄ginitatē. Scdo sp̄sctus supueniet in te
i. sup̄ illud qd̄ habes de plenitudine eius
in te: qz sicut olim impleuit mētē nūc im-
plebit vētrē operando filij dei p̄ceptionē
Tertio sp̄sctus supueniet in te. i. delug
scz de celis veniet in te: qz d̄r d̄ss̄ optimū
desursum est. Ja. j. Quarto sp̄sctus sup-
ueniet in te. i. supra merita tua z sup̄ meri-
ta omnīū creaturaz. Quinto sp̄sctus su-
pueniet in te. i. super omēs q̄ ante te fuer-
unt z post te erūt: vt sis eius tabernacu-
lū rēplū z sacrariū. Cū itaq; audiuim⁹ sp̄-
ritū sanctū in mariā supuenisse: statim opis
magnitudinē admirēmur: veneremurq;
in virginitis fecunditate amplissimū mun⁹
gr̄e dei sibi p̄cesse q̄ tanta fuit vt sola esse
illius mat̄ in terris q̄ solū habet patrē in
celis. Bene igit̄ d̄r sp̄sctus supuenit
se. i. supercelleret venisse in virgine qm̄ in
ea nouū atq; singularissimū z oim̄ excel-
lentissimū atq; mirabilissimū op̄ operat⁹
est. De quo dicit Ber. Hodie tres miracu-
ras. i. tria opera fecit de⁹: ita mirabilis sin-
gularia vt talia nec facta nec amplius fal-
ciēda sint. Cōiuncta h̄ppe sūt ad iuicē de⁹:
hō: mat̄ z virgo: fides z cor h̄uani. P̄na
p̄iunctio est valde mirabilis qz cōiuncta
sunt limus z deus: mat̄ est z infirmitas
tāta vilitas z tanta sublimitas. Nihil em̄
deo sublimius: z nihil limo vilius. Sc-
cūda cōiunctio nibilo minus est valde mi-
rabilis. A seculo em̄ nō est auditū qz p̄g

super Missus est Jo. CXXXVII

esse q̄ pepit: et q̄ mater esset q̄ virgo p̄
maneat. Terga p̄iunctio est p̄ila z secūda
inferior: sed nō min⁹ fortis. Dix̄ em̄ quō
co: humanū fidē his duob⁹ accommodat:
quō credi potuit q̄ de⁹ hō esset: et q̄ vir-
go p̄māsit q̄ pepisset. T̄bi em̄ portavit stel-
la solē: palmes vitē: riuul⁹ fontē: filia p̄ez
creatura creatorē. Hec Ber. P̄z itaq; i
cōprehēnsibilis op̄is magnificētia quā ostē-
dit angelus: cū dixit. Sp̄s illi t̄s sup̄ueni/
et i te zc. **S**ec̄do adducit agel⁹ admirabi-
lē exēplū eidentia: cū dixit. Et ecce helisa-
bet cognata tua z ip̄a p̄cepit filiū in se. sua.
Et hic mētis est ser̄ illi q̄ vo. sterit. q. di.
vt facit⁹ credas: ecce Helisabet cognata
tua z ip̄a p̄cepit filiū in senectute sua: cuz
nō vocaret sterit⁹ p̄ter iadudū notā sterili-
tatis eius. hoc etia addidit angel⁹: sicut di-
xit Bern. vt gaudiū gaudū cumularer.

Tertio subiūgit irrefragabilē rōis effi-
cacia: cū dixit: qz nō erit impossibile apud
deū oē verbū. Quia em̄ exēplū p̄ fidei con-
firmatiōe adductū sup̄: nō est vsq; qz p̄-
fectū qz vix mltō mai⁹ est virgine p̄cepit
parere q̄ s̄ qz z steritē. T̄o adducit ange-
lus rōis efficacia ex dei oipotētia di. **Q**z
nō erit impossibile apud deū oē verbū: id ē
ois res digna p̄bo: siue oē qd̄ ip̄e dñs ver-
bo p̄miserit: qz vt dicit Ps. Ip̄e dixit z fa-
cta sunt zc. Vel oē verbū. i. oē qd̄ est ab i-
tellectu p̄ceptibile qd̄ vix p̄radictōz nō
includit.

Tertū est mysteriū final

clausiōis: vix cū dixit br̄a p̄go: Ecce an-
gella dñi f. m. f. m. verbū tu. Circa hoc my-
steriū intuerē z p̄replare o aia deuota q̄lit
est ibi tota trinitas p̄sens: i r̄sionē huius
singlar⁹ filie sue expectās: **H**editare etiā
q̄lter ip̄e angel⁹ cū reuerētia dñam suam
aspicit z eius p̄udentiā atq; humilitatez
p̄replaf. Aug⁹ in q̄dam ser̄mo. sic alloq̄tur
virginē. Jā audisti maria quō fiet hoc: re-
spōde nuc verba vite: Audisti quō fiet h:
qz sp̄s ana⁹ sup̄ueniet i te vt plē gignas
et p̄ginitatē nō amittas: filiū p̄feras z p̄-
partū incorrupta p̄maneat. **O** br̄a maria
secū oē captiū tuū deprecatur assensuz te
dñā mōs sue fidē oblidē fec̄. Noli morari
virgo mōcio festināter r̄nde verbū z suscip̄
pe filiū. Da fidē z senu p̄tutē. Ecce (inq̄t)

ancilla dñi: fiat mihi s̄m̄ v̄bū tuū. Hec
Aug⁹. Et Ber. Audisti virgo qz p̄cipi-
es: audisti qz nō p̄ hoiez: sed p̄ sp̄s sanctū:
expectat angel⁹ r̄nsū tuū vt reuertat ad
dñm q̄ misit illū. Expectam⁹ z nos o dñā
verbū misatiōis q̄s misabilis p̄mitit. **H**ec
tia dñatiōis. Ecce z precū tibi offertur
n̄se salutis statimq; liberemur si consen-
tis. Hoc a te virgo p̄ta supplicat flebilis
adā cū misera sobole sua exul de paradī-
so. Hoc d̄d: **H**ec z flagitat ceteri patres
tui q̄ z ip̄i habitāt in regiōe v̄mbre mortis
Hoc totus mūdus expectat **O** dñā r̄nde
verbū qd̄ terra: qd̄ inferi: qd̄ expectant z
et sup̄: r̄nde verbuz: z suscip̄e verbū: p̄fer
tuū z suscip̄e diuinū: emitte transitorū et
amplectere sempiternū. Hec Bern. Sic
itaq; tandē prudētiss̄a virgo audiat an-
geli sermonib⁹ (vt pie credit⁹) p̄funda de-
uotione flexis genib⁹: manib⁹ iunctis z ex-
p̄stis z oclis ad celū eleuatis cū inextima-
bili humilitate prulit de Meratissimū ver-
bū toto cordis affectu audiendū: di. Ecce
ancilla dñi. q. di. nō mee sed illi⁹ p̄ratis sū:
fiat mihi s̄m̄ v̄bū tuū. **A**uf. **O** fides dō
accepta: o hūiltas deo grata. o obediētia
q̄ sacrificio deo locūdi⁹ oblata. **O** subli-
mis virgo dei m̄r. **O** mater hūilis ancil-
la dñi. Quid sublim⁹ esse possit: z qd̄ hu-
milis sentire possit. Hec ille. **P**redicta
igit sacratissima virginis verba virtutes
redolēt inextimabiles. **P**rimo em̄ ibi tā-
gatur inextimabilis obediētie p̄p̄ritudo:
cū dicit: Ecce. Hec itaq; obediētia tanta
fuit qz nunq; deo grator: acceptiorq; in ali-
q̄ alta creatura siue hoie siue angelo inue-
niri possit. Aug⁹. **O** felix obediētia. **M**in-
signis gr̄a qz dū hūiltiter fidē dedit celi in se
opificē incorpauit: impleuit in ea dñs qd̄
dudū p̄dixerat: **O**bediam volo p̄ q̄s iā
criticū. Hec fuit vere obediētia oī sacrifi-
cio grator. Hec volūtas cunctis hostijs
acceptior. **S**ec̄do tangit admirabilis hu-
militat⁹ plenitudo: cū dicit: ancilla dñi. **B**er.
Mater dei eligit z ancillā se noiat: nō in
diocris reuera hūiltat⁹ insigne est oblata
tāta gl̄ia nō oblitūset hūiltatē: nō magnū
est hūilem esse in abiectiōe. magna p̄ius
et rara hūiltas honorata. Hec ille. Sic
em̄ d̄t Ber. Decebat qz sic p̄ sup̄ dñā eue-
mōs i mōz irauit: ita p̄ humilitatē ma-

Ber. De annūciatōe dñica

rie vite introitus pandere. Hec ille. Beata igitur virgo est luminare quod minuit in sui summatione. **Ecc. xliij.** Juxta illud **Ecc. i.** Quāto magnus es humilia te in omnibus. **Contra** hoc gloriānt plures et extollunt de genere de diuitijs: de honoribus: de pulcritudine. **Eccl. iij.** Eleuati sunt filie sion et ambulauerunt extento collo etc. **Tertio** tanquam inexplicabilis desiderij seu deuotionis cellitudo: cum dicit: fiat mihi secundum uerbum tuum. **Tunc** enim incomprehensibili quodam lumine fidei inter excellentissime illustrata fuit ita deo ut de ipso incarnando nihil sentiret diminutum. **Tāq̄** feruenti charitate cum deo fuit inextimabiliter coniuncta ut creatura non sufficeret illud cogitare. **Tō** mirabili quodam fidei deuotione et inextimabili charitate: de siderio dicit. **Fiat** mihi secundum uerbum tuum. **Huius** perfectio eorum qui deum dilexerunt fuit unquam in eo excessu dilectionis quod ipsa feruebat. **Quod** armariū diuine gratie. **Quod** templū diuine misericordie. **Quod** fons pietatis. **Quod** fons castitatis. **Quod** puteus humilitatis. **Quod** plenitudo prudentie. **Quod** plenitudo gratie quod sola fuisti digna portare regem celorum. **Sicut** iuxta hoc quod rere posset aliquis. **Utrū** beata uirgo meruit fieri mater dei. **Rūdet** **Boñ.** in. iij. dist. iij. quod triplex est meritū: condigni: congrui: et digni. **Primum** est meritū condigni quod ex tanta charitate meret tantā gloriam et hoc merito non potuit uirgo mereri concipere filium dei. **Hoc** enim excedit omne meritū: siue ei dicamur deum fieri hominem: siue mulierem fieri matrem dei: utrumque est supra statū qui competit creature. et ideo tam hoc quam illud fuit pure benignitatis et gratie. **Secundum** est meritū congrui quo peccator dicit gratiam mereri cum ad eam se disponit: et sic beata uirgo ante incarnationem meruit concipere filium dei: quoniam in nimia sui puritate: humilitate: et benignitate idonea erat ut efficeret mater dei. **Tertium** est meritū digni quo scilicet uir iustus orans pro alio meretur exaudiri. **Et** hanc etiam merito meruit beata uirgo concipere christum post angelicam annunciationem: tunc enim spiritus sanctus in eam copiosissime descendit non indispositam si bene consideremus quid contineat in illis uerbis que uirgo sacratissima concludendo angelo dicit. **Et** ecce ancilla dñi etc. **Tanta** enim humi-

litate et obediētia plena erat: tāto fidei lumine illustrata: tātoque ardore diuine charitatis inflāmata quod digna fuit ut esset mater: sicque merito digni meruit concipere filium dei. **Nota** hic differentia inter meritū digni et digni: quia merito digni aliquis ius habet in re: non autem merito digni quis ex se ualeat ut sibi des. **Pro**lati igitur super dicit uerbis ab ore regino subito sine mora in utero uirginali percipit deus homo. **Pro**mo inquit quod ad animam gratia et sapientia plenius atque perfectus: et quod ad corpus etiam ab instanti percipiōis plene atque integre formatur. **Non** igitur fecit dominus super terram: mater circumdedit uirum. **Non** ut Augustinus dicit. **Forma** matris corporis christi fuit perfecta in principio sue conceptiōis quantum ad omnia lineamenta membris: sed quantum ad debitas proportiones quantitates proficiebatur successiue. **Sub**stantiaque post uirginis uerba incarnata est diminuta: et ad dominum statim reuersus est angelus. **Aug.** in quodam sermone. **Ecce** inquit maria ancilla domini: fiat mihi secundum uerbum tuum. **Rec** mora reuertit nūctus: et uirginali thalamū ingreditur christus. **Efficit** subito pregnas beata dei genitrix: et cuncta per secula predicatur hec felix. **Concept** mor ad credulitate uerbi: uirilis ignara consortij. **Exultat** igitur maria: et matrem se leta miratur: et de spiritus sancti percipisse se gaudeat. **Hec** Augustinus. **Quanta** contemplationis dulcedine rapiebat hec sacratissima uirgo cum se tam mirabiliter conceptisse meditabatur cum se matrem pariter et uirginem cognoscebat: matrem inquit non cuiusquam: sed dei. **Cum** se cernebat eum in utero suo gestare qui creator est et dominus celi et terre. **Pro**fecto non est possibile cogitare quanto dulci amoris ardore est uabatur: quantas sine intermissione gratias domino referebat cum bene mane salutis precium in utero se habere cogitabat. **Reuera** inexplicabili mentis leticia: de tanti operis nouitate exultabat quod nouam prolem nouo modo ipsa noua mater conceperat et in utero uirginali sine quocumque grauamine deum uerum et hominem batulabat. **Augustinus** in quodam sermone. **Hec** est illa nouitas Hieremie prophete uaticinio prenuiciata. **Faciet** inquit in nouum dominus super terram: femina circum-

abit virum. O femina super feminas be-
 nedicta que viri omnino nō no. ut et virū
 suo vtero creādedir. Hec Augustin⁹. Ex
 dictis itaq; exemplari possum⁹. Admī-
 rabile: solennissimum atq; excellētissimū
 mū est opus incarnationis diuine. Opus
 quidem nouū atq; singularissimum to-
 tum delectabile nobis: totum secundum
 omni reuerentia atq; deuotione suscipien-
 dum et cum assidua gratiarū actione reco-
 lendum. Cauemus itaq; ne ingrati sim⁹
 tante dei benignitati: tā inestimabili cha-
 ritati creator⁹: tante dulcedini domini no-
 stri erga nos indignos seruos suos q; no-
 stre humanitatis formā assumere voluit
 vnos sue diuinitatis tribueret esse par-
 ticipes. Sic itaq; incarnato p nobis do-
 mino tota deuotione famulemur: sic eum
 totis animi precordijs veneremur: sic ei
 inclinenter toto corde gratias agere stu-
 deam⁹: vt benedicte incarnationis sue fru-
 ctū percipere et ad sue diuinitatis clar. con-
 sultum pertinere felicitate mereamur: amē

Nota circa hoc quod in euangelio dicitur:
 Ad virginē desponsatā viro zc. q; in-
 ter mariā et ioseph fuit p̄sumū matrimo-
 niū: vt declarat magr in. iij. sen. dist. xxx.
 allegans augustinū dicentē: q; inter eos fu-
 it p̄fectū iugitiū. p̄fectum quidē in scititate
 Sactiora em sunt iugia pari voto cōti-
 nentū. Hoc autē declarat doctor subtilis
 in. iij. di. xxx. di. q; in p̄tractu matrimoniū
 est mutua datio eozpor ad copulā carna-
 lem nō nisi sub cōdicione implicita. s. si pe-
 tarur. Unde cōtrahentes cū p̄posito sta-
 tim vouendi castitatem vere cōtrahunt.
 Vbi est ergo certitudo simpliciter q; nū-
 q; petetur carnalis copula: ibi cōtractus
 matrimoniū in nullo p̄iudicat voto ca-
 stitatis. Hic autem fuit talis certificatio.
 Ecq; enim Matth. i. habemus: q; angel⁹
 intravit ioseph: dicens: Noli timere accipe
 Mariā coniugē zc. Vultō magis indu-
 bitanter est tenendū q; Mariā per ange-
 lum vel immediate a deo anteq; despon-
 saretur ipsi ioseph: fuit certitudinalitē edo-
 cta: Noli timere accipere Ioseph virum
 tuum: Ecce enī spiritus sanctus dabit euz
 casten. virginittatis tue. Illud autem qd
 dicitur. evj. q. j. ca. Sunt quidam, videlz
 vouentib; castitate nō solū nubere: s; z velle

nubere damnabile est. De illis itelligēdū
 est quib⁹ nō cōstat certitudinalitē q; nun-
 q; talis vsus matrimoniū petet. Hec scot⁹.
 Quod etiā dicit Hieronym⁹ aduersus hel-
 uidū: q; ioseph pot⁹ marie fuit cūsp⁹ q;
 maritus. Hoc est intelligendū pur in no-
 mine mariti intelligit actus matrimoniū.
 Loquit enī hieronym⁹ cōtra hereticos q;
 dicebāt mariā carnalitē quēisse cū ioseph

Sermo de br̄e vrgine quādo legit euāge-
 lū illud Loquere iesu ad turb. zc. Lu. xj.

Loquere iesu ad turbas extollēs vocē
 quedā mulier de turba dicē
 illi. Beatus venter q; te portauit. zc. Lu.
 xj. Si deū in sanctis singulis laudare debem⁹:
 p̄culdubio in sua glōsa atq; dignissī-
 sima matre mariā eū frequentius atq; deu-
 otius laudare z venerari nos oportet: eo
 inq; deuotius quo certiores sumus p̄ eaz
 nobis eterne salutis reparatiōē aduenis-
 se: z per eius interuentū gratiā apud deū
 nos inuenire posse. Hec ē ei mater salutē
 et gratiē. Ut autem in hō euangelio spe-
 cialē laudis materiā accipiamus: in-
 telligendum est q; ibi de tribus p̄sonis fic-
 mentio specialis. **P**rima. De perso-
 na que laudem dedit: vel sic. De perso-
 na laudis prolatiua. Hec est mulier d tur-
 ba que p̄ponitur nobis imitabilis p̄p̄t
 sanctitatem. **S**cōda de p̄sona cui laus
 data fuit. Vel sic. De p̄sona laudis recep-
 tīua. Hec est virgo mariā q; p̄ponit nobis
 venerabilis p̄pter dignitatē. **T**er-
 tia de persona q; laudis causam contulit.
 Vel sic. De p̄sona laudis causatiua. Hec
 est p̄les virginē q; p̄ponit nobis admirabi-
 lis p̄pter pietatem.

Prima igit est p̄sona q; laudē dedit
 virginali vtero dicēs ipsi t̄no. Bea-
 tus venter q; te portauit zc. Hec autē
 mulier cōmēdabilis est ex sua deuotione et
 modo laudandi p̄pter tria.

Primo quia inchoatio sue laudatiōis
 fuit ab humilitate (uētī charitate.)
Scōdo quia p̄secutio eius fuit cum ser-
Tertio q; p̄sumatio ei⁹ fuit eā cordis z
 intētiōis puritate. Primo quia inchoa-
 tiō laudatiōis sue fuit ab humilitate.

